ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА

№ 70.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZEDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 10-го Сентября. — 1846 — Wilno. WTOREK, 10-go Września

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 4-го Сентября.

Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: по случаю кончины Ея Свѣтлости Принцессы Августы Амаліи Нассауской, наложить при Высочайшемъ Дворѣ трауръ на четыре дня, съ обыкновенными раздѣленіями, начавъ оный со 2-го сего Сентября.

—

Его Императорское Величество, по представленію Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ и согласно положенію Комитета Гг Министровъ, Всемилостивѣйше пожаловать соизволитъ бывшаго Виленскаго Губернскаго Предводителя Дворянства, Коллежскаго Секретаря *Минейко*, въ Надворные Совѣтники, за особые труды его, начальствомъ засвидѣтельствованные.

—

Общество посѣщенія бѣдныхъ просителей въ С. Петербургѣ.

Бѣдность, какъ извѣстно, бываетъ двухъ родовъ: одна непроизвольная и незаслуженная, облегченіе и вспомоществованіе которой есть не только заслуга передъ Богомъ со стороны того общества, среди котораго она является, но обязанность и строжайшая обязанность этого общества; другая—вольная и происходящая отъ собственной вины подвергающихся ей, покровительствовать которой значитъ поощрять порокъ и тунеядство. Эта последняя, между тѣмъ, пользуется обыкновенно, со стороны сострадательныхъ сердецъ, пособіями, которыя слѣдовали бы первой, потому преимущественно, что когда первая страдаетъ и молчитъ, вторая ищетъ выманить ихъ всякими обманами и часто даже требуетъ ихъ съ нахальствомъ. Кромѣ того и пособія, оказываемыя истинной бѣдности, бываютъ, весьма нерѣдко, несоотвѣтственны ни настоящимъ потребностямъ нуждающихся, ни мѣрѣ ихъ нужды. Для воспрепятствованія первому и отвращенія втораго, то есть для ближайшаго удостовѣренія въ настоящемъ положеніи такихъ жителей здѣшней столицы, которые обращаются къ благотворительнымъ лицамъ съ просьбами о пособіи, учредилось недавно, и уже открыто здѣсь, въ С. Петербургѣ, особое благотворительное общество, съ тѣмъ чтобы посѣщая такихъ просителей въ мѣстахъ ихъ жительства, входить въ посредничество между благотворителями и нуждающимися, и содѣйствовать такимъ образомъ, чтобы благотворенія достигали своей цѣли.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 4-go Września.

Jego Cesarska Mość Najwyżej rozkazać raczył: z okoliczności śmierci Xiężniczki Augusty Amalii Nassauskiéj, przywdziać u Najwyższego Dworu żałobę na cztery dni, ze zwykłemi podziałami, zacząwszy od dnia 2-go Września.

—

Jego Cesarska Mość, na przedstawienie P. Ministra Spraw Wewnętrznych i stosownie do postanowienia Komitetu PP. Ministrów, Najłaskawiéj mianować raczył b. Wileńskiego Gubernialnego Marszałka, Kollegialnego Sekretarza *Minejkę*, Radzcą Dworu, za szczególne jego pracę przez Zwierzchność zaświadczoną.

—

Towarzystwo odwiedzania ubogich proszących w Petersburgu.

Ubóstwo, jak wiadomo, bywą dwojakie: jedno mimowolne i niezasłużone, w którém ulżenie i wsparcie jest nie tylko zasługą przed Bogiem ze strony téj społeczności, śród któréj się toż ubóstwo zjawia, lecz oraz obowiązkiem i najściślejszą jéj powinnością; drugie dowolne i pochodzące z własnéj winy wpadających w nie, a które wspierać, jest-to zachęcać wady i próżniactwo. Tymczasem, to ostatnie ubóstwo odbiera zwykle, ze strony serc litościwych, pomoc, którąby się należała pierwszemu, szczególniéj dla tego, że gdy pierwsze cierpi i milczy, drugie stara się wyłudzić wsparcie wszelkiemi podejściami, i często nawet domaga się tegoż z zuchwałością. Oprócz tego, same wsparcia, istotnemu ubóstwu świadczone, bywają bardzo często, nieodpowiedne ani prawdziwym potrzebom cierpiących, ani też stopniowi ich niedoli.— Dla zaradzenia pierwszemu i uchylenia drugiego, to jest: dla bliższego przekonania się o istotnym stanie takich mieszkańców tutejszéj stolicy, którzy udają się do osób dobroczynnych z prośbami o wsparcie, zawiązało się niedawno i już jest otwarte, tu w Petersburgu, szczególne towarzystwo dobroczynne, w tym celu, iżby odwiedzając takich proszących w miejscach ich zamieszkania, wchodzić w pośrednictwo pomiędzy dobroczyńcami i potrzebującymi, i tym sposobem przyczyniać się, aby dobrodziejstwa trafiały do swego celu.

Уставъ *Общества посѣщенія бѣдныхъ просителей въ С. Петербургѣ* удостоенъ Высочайшаго утвержденія въ 12 день Апрѣля настоящаго года.

Званіе Попечителя Общества угодно принять на себя Его Императорскому Высочеству Герцогу Максимиліану Лейхтенбергскому.

Извѣстія съ Кавказа.

Изъ Кисловодска, 5-го *Августа* 1846 *года.*

Со дня послѣднихъ извѣстій (отъ 10-го Іюля) о происшествіяхъ въ здѣшнемъ краѣ, непріятель нигдѣ не предпринималъ ничего рѣшительнаго. Только на Сунженской линіи, противъ станицы Троицкой, партія Карабулаковъ, въ числѣ 300 человѣкъ отборной конницы съ частію пѣхоты, хотѣла 22-го Іюля повторить поискъ, сдѣланный хищниками 9-го Іюля: Горцы были строго наказаны за свою дерзость благоразумными распоряженіями Командира 1-го Сунженскаго полка, Подполковника *Слѣпцова*, и Командовавшаго прикрытіемъ косцевъ, Маіора *Артемьева*, на которыхъ Карабулаки сдѣлали нападеніе; партія была отражена и не успѣла ничѣмъ поживиться.— Между тѣмъ, резервъ Троицкихъ казаковъ (около 100 человѣкъ) подъ командою Хорунжаго *Старицкаго* и Корнета *Мороза*, такъ стремительно аттаковалъ въ шашки въ три раза сильнѣйшаго непріятеля, что оглушенные смѣлымъ ударомъ Карабулаки бросились бѣжать въ разсыпную, по едва проходимымъ дорогамъ, въ лѣсъ, оставивъ на мѣстѣ боя семь изрубленныхъ тѣлъ съ оружіемъ и лошадьми, не говоря о значительномъ числѣ убитыхъ и раненыхъ, которыхъ они успѣли увезти съ собою.

Въ Южномъ Дагестанѣ, въ половинѣ Іюля мѣсяца, собралось было скопище, намѣревавшееся сдѣлать вторженіе въ верхнюю часть Джаробѣлоканской Области, или во владѣніе бывшаго Элисуйскаго Султана; но Генералъ-Лейтенантъ Князь *Аргутинскій-Долгорукій*, узнавъ объ этомъ, со ввѣреннымъ ему отрядомъ сдѣлалъ движеніе по направленію къ Салтѣ и Ирибу, имѣлъ при этомъ случаѣ небольшое, но весьма удачное дѣло, и заставилъ непріятеля отказаться отъ своего предпріятія и думать болѣе о защитѣ собственныхъ жилищъ нежели о нападеніи.

Между тѣмъ, на всѣхъ пунктахъ, гдѣ устраиваются новыя укрѣпленія, наши работы идутъ успѣшно, а занятіе Ачхоевской поляны фортомъ, вновь возводимымъ на рѣкѣ Фортангѣ, начинаетъ оказывать полезныя послѣдствія и крайне стѣсняетъ жителей Малой Чечни. Они безпрерывно посылаютъ довѣренныхъ отъ себя лицъ къ Начальнику Чеченскаго Отряда, Генералъ-Лейтенанту *Лабинцову*—съ увѣреніемъ искренняго желанія изъявить покорность, и болѣе 60-ти семействъ уже переселились къ намъ, подъ защиту нашихъ гарнизоновъ. Хотя мѣры, принятыя возмутителями, удерживаютъ Чеченцевъ отъ переселенія, но съ другой стороны стѣсненіе, сдѣланное имъ новымъ укрѣпленіемъ, такъ велико, что нельзя знать, долго ли Наибы будутъ въ состояніи заставлять народъ исполнять свою волю.

Изъ этого обзора видно, что нигдѣ непріятелю не удалось нанести намъ вреда и остановить ходъ предположенныхъ предпріятій: усилія его не были успѣшны; но за то во многихъ мѣстахъ пришлось выдержать намъ болѣе упорную борьбу съ разными стихіями.

15-го Іюля молнія ударила въ пороховой погребъ Евгеніевскаго Укрѣпленія (на Сулакѣ), пробила крышу и произвела взрывъ, отъ котораго всѣ верки болѣе или менѣе потерпѣли и многія зданія были совершенно разрушены. При этомъ убито: оберъ-офицеръ 1, нижнихъ чиновъ 4, ранено нижнихъ чиновъ 33.

Непріятель, надѣясь, что послѣ взрыва легко будетъ овладѣть безъ большой потери укрѣпленіемъ и переправою чрезъ Сулакъ, собрался въ большихъ силахъ, и 24-го Іюля толпы его появились на Чиркеевскихъ высотахъ; онѣ устроили баттареи и открыли огонь изъ трехъ полевыхъ орудій противъ мостоваго укрѣпленія, которое было смѣло аттаковано въ то же время прежними жителями разореннаго аула. Но, благодаря дѣятельнымъ распоряженіямъ Генералъ-Лейтенанта Князя *Бебутова* и Маіора *Букіева*, Евгеніевское Укрѣпленіе было уже готово встрѣтить и отразить непріятеля.—Послѣ нѣскольких

Ustawa Towarzystwa odwiedzania ubogich proszących w Petersburgu Najwyżej zatwierdzoną została dnia 12-go Kwietnia r. b.

Tytuł Kuratora Towarzystwa podobało się przyjąć Jego Cesarskiej Wysokości Xięciu Maxymilianowi Leuchtenbergskiemu.

Wiadomości z Kaukazu.

Z Kisłowodska, 5-*go Sierpnia* 1846 *roku*.

Od dnia ostatnich doniesień (10-go Lipca) o wypadkach w kraju tutejszym, nieprzyjaciel nigdzie nie przedsiębrał nic stanowczego. Na linii tylko Sunżeńskiéj, naprzeciw stanicy Troickiéj, partya Karabułaków, w liczbie 300 ludzi wyborowéj jazdy, z częścią piechoty, chciała d. 22-go Lipca powtórzyć najście, jakie byli dokonali rabusie 9-go Lipca; atoli ciężko zostali ukarani za swe zuchwalstwo, przez mądre rozporządzenia Dowódzcy 1-go półku Sunżeńskiego, Podpółkownika *Slepcowa*, i dowodzącego osłoną kosarzy, Majora *Artemjewa*, na których Karabułacy uderzyli; partya została odpartą, nie odniosłszy żadnéj korzyści. Tymczasem, rezerwa Kozaków Troickich (do 400 koni), pod dowództwem Chorążego *Staryckiego*, tudzież Korneta *Moroza*, z taką gwałtownością natarła na trzykroć silniejszego nieprzyjaciela, że ten zmieszany śmiałym attakiem poszedł w rozsypkę, przez ledwo dostępne drogi po lesie, zostawiwszy na placu boju siedm porąbanych trupów, z bronią i końmi, oprócz znaczniéj liczby poległych i rannych, których udało się Karabułakom uwieźć.

W południowym Dagestanie, w połowie Lipca zebrała się była zgraja, w zamiarze wtargnienia do wyższéj części Obwodu Dżarobiełokańskiego, lub w posiadłości byłego Sułtana Elisujskiego, ale Jenerał-Lejtnant Xiążę *Argutyński-Dołgoruki*, dowiedziawszy się o tém, z oddziałem swym przedsięwziął dywersyą, w kierunku Salty i Iribu, w czasie któréj miał bardzo szczęśliwe spotkanie z nieprzyjacielem, i zmusił go do zaniechania swych zamiarów, i myślenia raczéj o obronie własnych siedzib, niżeli o napadzie.

Tymczasem, na wszystkich punktach, gdzie się urządzają nowe warownie, roboty nasze idą z pośpiechem, a nowo-założona fortyfikacya na dolinie Aczchojewskiéj nad rzeką Fortangą, zaczyna już okazywać korzystne następstwa, i ścieśnia coraz bardziéj mieszkańców Małéj Czeczni. Ciągle oni posyłają od siebie powierników do Naczelnika Oddziału Czeczeńskiego, Jenerał-Lejtnanta *Łabincowa*, z zapewnieniami szczeréj gotowości sprzymierzenia się, i przeszło 60 rodzin przesiedliło już się do nas, pod opieką naszych załóg. Lubo środki, przez wichrzycieli przedsięwzięte, wstrzymują Czeczeńców od przesiedlenia się, z drugiéj atoli strony ścieśnienie, w jakiém się znajdują z powodu nowéj warowni, tak jest wielkie, że niedługo już będą mogli Naibowie zmuszać lud do wypełniania ich woli.

Stąd się okazuje, że nigdzie nie udało się nieprzyjacielowi wyrządzić nam szkody i wstrzymać biegu rozwiniętych przedsięwzięć; usiłowania jego były bezskuteczne; ale natomiast w wielu punktach musieliśmy wytrzymać zaciętszą walkę z różnemi żywiołami.

Dnia 15-go Lipca, piorun uderzył w magazyn prochowy warowni Eugenijusza (nad Sułakiem), a przebiwszy w nim dach, zrządził explozyą, skutkiem któréj wszystkie szańce mniéj więcéj uległy uszkodzeniu, a wiele zabudowań całkiem zniszczonych zostało. Nadto, zginął jeden ober-oficer i cztérech żołnierzy, a 33 zostało ranionych.

Nieprzyjaciel, mniemając, że po téj explozyi łatwo mu będzie opanować, bez wielkiéj straty, warownią i przeprawę przez Sułak, zebrał się w wielkiéj sile, i dnia 24-go Lipca bandy jego zajęły wyżyny Czyrkiejewskie, gdzie założywszy bateryą, rozpoczęły ogień z trzech dział polowych, na fortyfikacyą mostową, do któréj jednocześnie przypuścili śmiały attak dawniejsi mieszkańcy zburzonego aułu. Lecz, dzięki trafnym rozporządzeniom Jenerał-Porucznika *Bebutowa* i Majora *Buczkijewa*, warownia Eugenijusza była już gotową spotkać i odeprzeć nieprzyjaciela. Po kilku bezskutecznych zamachach, Górale cofnęli się ze stratą.

кихъ безуспѣшныхъ покушеній, Горцы отступили съ потерею.

Не менѣе важныя опустошенія сдѣлало во многихъ мѣстахъ чрезвычайное разлитіе рѣкъ, происходящее отъ таянія снѣговъ, которыми такъ была изобильна зима прошедшаго года, и отъ безпрерывныхъ дождей въ настоящее время.

Сего числа получено отношеніе съ праваго фланга Лезгинской Линіи о новомъ успѣшномъ дѣйствіи Князя *Аргутинскаго* противъ *Даніель-Бека*, въ Кейсерухѣ; о семъ ожидается подробное донесеніе.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція

Парижъ, 2 Сентября.

Слышно, что министерство возъимѣло намѣреніе отправить, отложенную на время въ Мадагаскаръ экспедицію, и что англійское правительство готово также содѣйствовать этому всѣми мѣрами. Говорятъ также, что Англія была вынуждена занять на семъ островѣ Діего Суаресъ.

— 22-го числа отправленъ весьма поспѣшно, изъ Тулона, паровой фрегатъ „Кацикъ", съ депешами къ принцу Жуэнвильскому.

— Въ *Constitutionnel* напечатано: Жозефъ Ганри, послѣ состоявшагося надъ нимъ приговора, объявилъ, что его пистолеты были заряжены холостыми зарядами. Когда начали сомнѣваться въ его показаніи, онъ объявилъ, что готовъ представить неоспоримыя въ томъ доказательства, и указалъ на мѣсто въ своей квартирѣ, въ коемъ онъ скрылъ бумагу, заключающую всѣ подробности его дѣйствій, предпринятыхъ имъ съ цѣлію придать видъ дѣйствительности своему покушенію. Въ слѣдствіе сего показанія преступника, полицейскій чиновникъ отправленъ былъ въ его квартиру, гдѣ въ погребѣ, на указанномъ мѣстѣ, нашелъ дѣйствительно мѣдную трубу, длиною въ одинъ футъ, и съ обѣихъ концевъ заткнутую деревянными пробками. Трубу эту чиновникъ запечаталъ казенными печатями, не открывая оной, и тотчасъ представилъ канцлеру суда перовъ.

— Изъ Тетуана пишутъ отъ 18-го Августа, что Абдъ-эль-Кадеръ имѣетъ въ означенномъ городѣ двухъ агентовъ для торговыхъ сношеній съ Гибралтаромъ. Эмиръ долгое время не имѣлъ денегъ, но теперь прислалъ значительныя суммы. Изъ Гибралтара привезли ему ружья новаго изобрѣтенія, укладенныя уже для перевозки сухимъ путемъ. Абдъ-эль-Кадеръ дѣйствуетъ въ Марокко, какъ властелинъ этого края; но при всемъ томъ, онъ оказываетъ Императору уваженіе: онъ, такъ сказать, есть глава всѣхъ туземныхъ Марабутовъ, которые, въ случаѣ нужды соберутся подъ его знамена. Пограничныя съ Алжиріею племена выступятъ въ поле, какъ только получатъ порохъ и деньги.

— Въ брестскую гавань доставили, въ продолженіе одного мѣсяца, съ французскаго поста при западныхъ берегахъ Африки, пять задержанныхъ судовъ съ Неграми.

3 Сентября.

Палата депутатовъ избрала третьяго дня, своими секретарями: Гг. Кюссьера, Ожера, Сальо и Ланжуине. Сегодня происходили пренія по адресу, который есть почти повтореніе тронной рѣчи, и кончились въ 4 часу по полудни; однако балотировки не было. по поводу недостаточнаго числа находившихся на лицо членовъ.

— Министры отложили всѣ политическіе вопросы до вторичнаго собранія палатъ, которое имѣетъ быть въ будущемъ Январѣ.

— Принцъ Жуэнвильскій прибылъ съ своимъ флотомъ въ Неаполь 18 Августа. Король со всею фамиліею выѣхалъ на встрѣчу принцу.

— Королева нидерландская, проѣздомъ въ Италію, прибыла въ Страсбургъ; герцогъ Монпансье сопровождалъ Ея Величество въ каѳедральную церковь.

— Здоровье Г. Гизо очень разстроено; говорятъ, что онъ просилъ Короля о назначеніи товарища по министерству иностранныхъ дѣлъ, такъ какъ врачи совѣтуютъ ему, чтобы онъ остался еще два мѣсяца въ Валь Рише.

— Министръ торговли, г-нъ Кюненъ Гриденъ, опасно заболѣлъ.

Niemniéj ważne spustoszenia zrządził w wielu miejscach nadzwyczajny wylew rzek, wynikły z topnienia śniegów, w które tak obfitowała przeszłoroczna zima, oraz z bezustannych teraźniejszych deszczów.

Dziś otrzymano doniesienie z prawego skrzydła Linii Lezgińskiéj o nowém pomyślném działaniu Xięcia *Argutyńskiego* przeciwko *Daniel-Bekowi*, w Kejseruchu; o czém raport szczegółowy jest spodziewany.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Francya.

Paryż, 2 września.

Słychać, że ministerstwo powzięło plan wysłania zaniechanéj wyprawy do Madagaskaru, i że rząd angielski gotów także jest do najsilniejszego współdziałania. Mówią nawet, że Anglia widziała się spowodowaną do osadzenia Diego Suarez na téj wyspie.

— Dnia 22 z. m. wysłaną została z Tulonu z największym pośpiechem parowa fregata *Kacyk*, z depeszami do Xięcia Joinville.

— W *Constitutionnel* czytamy: Józef Henry po wydanym przeciw niemu wyroku, oświadczył w najformalniejszy sposób, że pistolety jego nabite były samym tylko prochem. Gdy mu wynurzano w tym względzie powątpiewanie, dodał: że gotów jest dostarczyć dowodów swego twierdzenia, i wskazał miejsce w swojém mieszkaniu, w którém ukrył pismo zawierające wszelkie szczegóły wszystkich jego kroków, przedsięwziętych dla nadania pozoru jego zamachowi. W skutku takowego zeznania winowajcy, Kommisarz policyi wysłany został do jego mieszkania, gdzie w piwnicy, we wskazaném miejscu, znaleziono rzeczywiście rurę miedzianą, na jednę stopę długą i w obudwóch końcach drewnianemi korkami zatkaną. Tę rurę opieczętowano na miejscu bez jéj otworzenia, i natychmiast Kanclerzowi sądu Parów złożono.

— Z Tetuanu donoszą pod dniem 18-m sierpnia, że Abd-el Kader ma w tem miejscu dwóch swoich ajentów, którzy prowadzą stosunki handlowe z Gibraltarem. Emir, długi czas nie miał pieniędzy, teraz atoli dostał znów znaczne summy, i z Gibraltaru przywieziono dlań obecnie strzelby nowego wynalazku, zupełnie na transport lądowy upakowane. Abd-el-Kader postępuje w Marokko jakby był panem kraju, lubo przytém okazuje pozorną uległość i uszanowanie Cesarzowi. Jest on, że tak rzec można, królem wszystkich krajowych Marabutów, którzy, w razie potrzeby, staną pod jego chorągwiami. Plemiona graniczące z Algieryą wyruszą w pole, skoro otrzymają proch i pieniądze.

— Do portu w Brest przyprowadzono w ciągu jednego miesiąca ze stacyi francuzkiéj przy zachodnim brzegu Afryki pięć zabranych okrętów niewolniczych.

Dnia 3 września.

Izba Deputowanych obrała onegdaj Sekretarzami swemi, PP. Bussieres, Oger, Saglio i Lanjuinais. Dziś toczyły się rozprawy nad adressem, który jest prostém prawie powtórzeniem mowy tronowéj, i ukończyły się o godz. 4-éj po południu. Nie przyszło jednak do głosowania, z powodu niedostatecznéj liczby członków obecnych.

— Ministrowie wszystkie kwestyi polityczne odłożyli do powtórnego Izb posiedzenia, które się w miesiącu Styczniu rozpocznie.

— Xiążę Joinville przybył z flotą swoją 18-go sierpnia do Neapolu. Król z całą swoją rodziną wyjechał na spotkanie Xięcia.

— Królowa Niderlandzka, jadąc do Włoch, przybyła do Sztrazburga, gdzie bawiący Xiążę Montpensier towarzyszył Monarchini do kościoła katedralnego.

— Zdrowie P. Guizot ma być bardzo nadwerężone, mówią, że miał upraszać Króla o mianowanie podsekretarza stanu w ministerstwie spraw zagranicznych; lekarze bowiem, wyraźnie mu polecili bawić w Val-Richer przez Wrzesień i Paździérnik.

— Minister handlu, P. Cunin-Gridain, mocno też zachorował.

— Въ журналѣ *Epoque* пишутъ, что вслѣдствіе послѣдняго путешествія Ибрагима-паши въ Англію, держава эта признала его наслѣдникомъ Мегмеда-Али.

— Генри перевезенъ изъ Люксамбургской тюрьмы въ Консьержери.

4 Сентября.

Вчера, въ 9 часовъ вечера, Король принималъ депутацію палаты депутатовъ; Г. Созе, президентъ палаты, прочелъ адресъ. При балотировкѣ по сему адресу, находилось на лицо членовъ 231. Оппозиціонные депутаты удалились до балотировки. Въ *Journal des Débats* весьма порицаютъ эту мѣру.

— Сегодня въ палатѣ депутатовъ, послѣ милостивой отвѣтной рѣчи Короля на адресъ палаты, министръ внутреннихъ дѣлъ прочелъ королевское постановленіе; по этому совѣщательное собраніе отсрочивается до 11-го Января 1847 года. За симъ всѣ оставили палату.

— Въ совѣщательномъ залѣ палаты депутатовъ разнесся сегодня слухъ, что графъ Моле получилъ повелѣніе Его Величества отправиться немедленно въ Мадритъ, и оффиціальнымъ образомъ просить руки Инфантины Лудовики для принца Монпансьерскаго.

— Въ *Journal des Débats* пишутъ: Бракосочетаніе принца Монпансьерскаго съ Инфантиною Лудовикою, непремѣнно приведено будетъ въ исполненіе. Бракосочетаніе Королевы Изабеллы и ея сестры будетъ происходить въ Мадритѣ, въ послѣднихъ числахъ Октября.

— Принцъ Жуэнвильскій отправился, на пароходѣ *Rahmses*, изъ Неаполя въ Римъ. 8-го числа онъ прибудетъ обратно къ эскадрѣ.

— Остъ-Индская почта прибыла въ Марсель. Донесенія изъ Бомбея простираются по 18-е Іюля. Холера произвела большія опустошенія на англійскомъ постѣ при Куррачирѣ.

— По полученнымъ сегодня изъ Альжира, отъ 27-го Августа, донесеніямъ, Абд-эль-Кадеръ снова находится въ альжирскихъ владѣніяхъ, и, по видимому, опять намѣренъ, по примѣру минувшаго года, начать въ Сентябрѣ свои нападенія. Племена степи Сахары начинаютъ приближаться къ Телль.

— Въ письмѣ изъ Лондона сообщаютъ, что относительно Отаити отправлена къ Г. Гизо слѣдующая нота:

„Лордъ Пальмерстонъ объявляетъ, что уже наступило время, въ которое вопросъ относительно англійскаго и французскаго протекторіатовъ въ Океаніи, окончательно долженъ быть улаженъ: настоящее состояніе вещей невозможно, ибо оно заключаетъ источникъ всегда новыхъ затрудненій.“

Англія

Лондонъ, 29 Августа.

Вчера, поутру, возвратилась сюда изъ Гаги Королева Аделаида съ принцессою Прусскою. Прусскій посланникъ, со всѣми членами посольства, встрѣтилъ августѣйшихъ путешественницъ въ Вуличѣ.

— По подпискѣ собрано уже въ пользу Г. Кобдена 68,650 ф. ст.

— Помѣстье *Dalbeth*, въ трехъ миляхъ отъ Глазгова, куплено для устройства въ немъ католической коллегіи.

— Вслѣдствіе несогласія съ мѣстными властями, французскій консулъ на островѣ Мальтѣ, остановилъ свои сношенія.

— Вслѣдствіе уничтоженія пошлинъ, изъ Таганрога изъ Россіи, доставленъ сюда запасъ соленаго мяса, весьма хорошо приготовленнаго. Есть надежда, что изъ Россіи постоянно мы будемъ получать отличную солонину.

— Въ *Times* пишутъ, что изъ Соединенныхъ Штатовъ и Квебека пришло въ Ливерпуль 22 корабля съ зерновымъ хлѣбомъ, мукою, мясомъ и другими съѣстными припасами.

— Въ *Standard* сообщаютъ слѣдующее: Въ то время, когда болѣзнь картофеля дѣлаетъ такіе ужасные успѣхи, что угрожаетъ голодомъ большей части народонаселенія, мы считаемъ долгомъ обратить общее вниманіе на необыкновенный результатъ, сообщенный намъ нашимъ корреспондентомъ изъ Виндзора, который долженъ быть всѣмъ извѣстенъ. „Нѣкто Г. Джиддинъ, состоящій при королевскомъ дворѣ, и

— Dziennik *Epoque* donosi, że skutkiem ostatniéj podróży Ibrahima-Baszy do Anglii, mocarstwo pomienione uznało go następcą Mehmeda-Alego.

— Henry przewieziony został z więzienia Luxemburgskiego do Conciergérie.

Dnia 4 września.

Król przyjmował wczoraj o godz. 9-éj w wieczór deputacyą Izby Deputowanych; P. Sauzet, Prezes Izby, odczytał adress. Przy głosowaniu nad tym adressem było tylko 231 członków obecnych. Deputowani oppozycyjni oddalili się przed głosowaniem. *Journal des Débats* gani mocno ten postępek.

— Dziś w Izbie Deputowanych, po udzieleniu łaskawéj odpowiedzi Króla na adress Izby, Minister spraw wewnętrznych odczytał postanowienie Królewskie, odraczające zgromadzenie Izb do dnia 11 stycznia 1847 roku. Poczém zaraz rozeszła się Izba.

— W sali konferencyonalnéj Izby Deputowanych rozeszła się dziś wieść, że Hr. Molé otrzymał od Króla polecenie udania się do Madrytu i proszenia urzędownie o rękę Infantki Ludwiki dla Xięcia Montpensier.

— *Journal des Débats* mówi: Zaślubiny Xięcia Montpensier z Infantką Ludwiką stanowczo przyjdą do skutku. Zaślubiny Królowéj Izabelli i jéj siostry odbędą się w Madrycie w ostatnich dniach Października.

— Xiążę Joinville udał się parowym okrętem *Rahmses* z Neapolu do Rzymu. Dnia 8 września spodziewany jest z powrótem na eskadrze.

— Poczta wschodnio-indyjska przybyła do Marsylii. Nowiny z Bombay dochodzą do dnia 18 lipca. Cholera czyniła wielkie spustoszenia na angielskiéj stacyi przy Kurraczyr.

— Według nadeszłych dziś z Algieru, pod dniem 27 sierpnia, wiadomości, Abd el Kader znajduje się znowu na Algierskiéj ziemi, i jak się zdaje, znowu we wrześniu rozpocząć chce jak w r. z. swoje wycieczki. Pokolenia Sahary zaczynają się zbliżać do Tell.

— List z Londynu donosi, że następująca nota względem O'Tahiti, przesłaną została panu Guizot.

„Lord Palmerston oświadcza, że już czas, aby kwestya protektoratu angielskiego i francuzkiego na Oceanii, ostatecznie uregulowaną została. Teraźniejszy stan rzeczy jest niepodobny do utrzymania i stanowi źródło coraz nowych trudności.“

Anglia.

Londyn, 29 sierpnia.

Wczoraj przed południem wróciła tu Królowa Adelaida z Xiężną Prusską z Hagi. Poseł Prusski łącznie ze wszystkimi członkami poselstwa przyjmował dostojne podróżne przy wylądowaniu w Woolwich.

— Składka dla P. Cobden wynosi już 68,650 funt. szter.

— Dobra Dalbeth, o trzy angielskich mil od Glasgowa odległe, zakupiono na Kolegium Katolickie.

— W skutku sporu z władzami miejscowemi, Konsul francuzki na wyspie Malcie zawiesił swe czynności.

— W skutku zniesionych ceł, przybyło z Taganrogu z Rossyi, solone mięso, wybornie przygotowane. Spodziewać się należy, że kraj pomieniony ciągle nam tak dobrego mięsa dostarczać będzie.

— *Times* wylicza 22 okrętów przybyłych do Liverpoolu ze Stanów-Zjednoczonych lub Kwebeku, z żytem, mąką, mięsem i innemi żywnościami.

— W *Standard* czytamy: W chwili gdy choroba kartofli tak straszne czyni postępy, że zagraża głodem większéj części ludności, uważamy za powinność zwrócić powszechną uwagę na nadzwyczajny wypadek, o którym właśnie nam doniósł nasz korrespondent z Windsor, a który zasługuje na powszechną wiadomość. „Niejaki P. Gidding, zostający przy dworze Królewskim, i posiadający folwareczek w okolicy Windsoru, ujrzał podobnie jak i

владѣющій мызою въ окрестностяхъ Виндзора, замѣтилъ прошлой осени, какъ и многіе другіе, что картофель, посѣянный на его поляхъ, пораженъ былъ болѣзнію дотого, что весь сборъ онаго должно было считать погибшимъ. Чтобы извлечь изъ него какую либо пользу, онъ рѣшился оставить его въ землѣ, дабы черезъ разложеніе въ ней, онъ послужилъ къ удобренію земли, для какого-либо другаго посѣва. Оставивъ его такимъ образомъ въ продолженіе всей зимы и лѣта, онъ велѣлъ потомъ вспахать землю, чтобы на этомъ мѣстѣ засѣять другой хлѣбъ. При семъ, къ крайнему его удивленію оказалось, что столь продолжительное пребываніе картофеля въ землѣ, не только не подвергло его гніенію, но напротивъ совершенно истребило прошлогоднюю его болѣзнь, и онъ получилъ обильный сборъ отличнѣйшаго и здороваго картофеля. По случаю появленія картофельной болѣзни въ настоящемъ году, онъ рѣшился возобновить такой же опытъ и оставить картофель въ землѣ до предстоящей весны. Поощренные этимъ примѣромъ сосѣди его, положили послѣдовать сему примѣру, ожидая отъ сего желаемаго успѣха.

wielu innych, w przeszłoroczněj jesieni swe pole nawiedzone przez chorobę kartofli do tego stopnia, że cały ich zbiór uważał za stracony. Aby więc jakąkolwiek odnieść korzyść, postanowił pozostawić je w ziemi, iżby po nastąpionym rozkładzie, posłużyły przynajmniéj jako nawóz pod inny rodzaj zasiewu. Pozostawiwszy je tak przez całą zimę i część lata, kazał je potém podorać, dla zasiania na tém kartoflisku zboża. Wystawmy sobie jego zadziwienie, gdy ujrzał, że pobyt kartofli w ziemi tyle przedłużony, nie tylko ich nie zgnoił, lecz owszem zniszczył nawet ślad ich przeszłoroczněj choroby, tak dalece, że ujrzał się panem obfitego zbioru zupełnie zdrowych kartofli. Gdy w tym roku podobnaż zjawiła się choroba, postanowił powtórzyć toż doświadczenie i pozostawić kartofle aż do przyszłéj wiosny. Ośmieleni tym przykładem okoliczni sąsiedzi, zaczęli naśladować to postępowanie, w nadziei otrzymania podobnegoż skutku.

30 Августа.

Дублинскій журналъ *Evening-Freeman* сообщаетъ, что коллегіумъ кардиналовъ въ Римѣ единогласно и рѣшительно отвергнулъ правительственный планъ основанія коллегіумовъ въ Ирландіи, потому что начала его, судя по наукамъ, которыя должны быть въ нихъ преподаваемы, не заключаютъ въ себѣ никакихъ религіозныхъ ручательствъ.

— Изъ Дублина сообщаютъ: Примиреніе О'Коннеля съ правительствомъ не подлежитъ ни малѣйшему сомнѣнію. Не говоря уже объ умѣренномъ тонѣ, соблюдаемомъ О'Коннелемъ въ произносимыхъ имъ рѣчахъ въ примирительномъ залѣ, и о возвращеніи какъ ему такъ и нѣсколькимъ другимъ начальникамъ репилерскаго общества прежнихъ ихъ должностей, указываютъ еще и на то обстоятельство, что Г. Морганъ Джонъ О'Коннель, племянникъ Агитатора и членъ парламента отъ керрійскаго графства, назначенъ начальникомъ снабженія бѣднаго ирландскаго народа съѣстными припасами.

— Въ майоскомъ графствѣ, въ Ирландіи, гдѣ сборъ картофеля совершенно погибъ, слишкомъ 42,000 жителей подверглись крайнему нищенству. Изъ этого числа 22,000 чел. употреблены для общественныхъ работъ, но остальные умираютъ съ голода.

— Журналъ *Daily-News* вычисляетъ всѣ суммы назначенныя съ прошедшаго Ноября, для вспомоществованія бѣднымъ въ Ирландіи, которыя доходятъ до 853,487 ф. ст., и изъ которыхъ только 494,851 ф. ст. будутъ возвращены правительству.

2 Сентября.

Принцесса Прусская, вмѣстѣ съ Королевою Аделаидою, отправилась третьяго дня на островъ Вайтъ, для посѣщенія Ея Величества Королевы Викторіи. Вечеромъ, обѣ возвратились въ столицу. Третьяго дня, по повелѣнію Королевы, данъ былъ сельскій праздникъ, въ разбитой среди парка палаткѣ, для служителей и рабочихъ. Въ 3 часа, 270 приглашенныхъ гостей сѣли за столъ; потомъ начались танцы и другія увеселенія. Этотъ праздникъ данъ былъ по случаю дня рожденія принца Альберта; на немъ присутствовала Королева съ своимъ супругомъ и дѣтьми.

— Въ журналѣ *Britania* утверждаютъ, что Лордъ Гардингъ намѣренъ отказаться отъ дѣлъ, и вести частную жизнь. Онъ останется въ званіи Остъ-Индскаго генералъ-губернатора только временно, впредь до назначенія ему преемника.

— Правительство предпринимаетъ твердыя мѣры къ улучшенію участи нижнихъ воинскихъ чиновъ. За нѣсколько недѣль предъ симъ назначены учители въ нормальную школу, учрежденную для нижнихъ чиновъ въ Челси. Сверхъ того, оберъ Священникъ арміи отправленъ будетъ въ Бельгію, Голландію, Пруссію и Францію, для осмотра учебныхъ заведеній подобнаго рода.

— На англійскихъ судахъ, находящихся у африканскихъ береговъ, эпидемическая лихорадка причиняетъ жестокія опустошенія; въ продолженіе полугода похищено ею шесть корабельныхъ капитановъ.

Dnia 30 sierpnia.

Dubliński dziennik *Evening-Freeman* donosi, że kollegium Kardynałów w Rzymie, jednomyślnie i stanowczo odrzuciło plan rządowy założenia kollegiów katolickich w Irlandyi, gdyż jego zasada, pod względem mających się wykładać w nich nauk, nie zapewnia żadnych religijnych rękojmi.

— Z Dublina piszą, pojednanie między O'Connellem i rządem jest stanowcze. Pomijając ton umiarkowany, jaki teraz panuje w mowach miewanych przez O'Connella w sali pojednania, i przywrócenie tak jego, jako i kilku innych naczelników repealskich do urzędów, wymieniają jeszcze jako ważną okoliczność, mianowanie P. Morgan John O'Connella, synowca agitatora, a członka parlamentu z hrabstwa Kerry, Komissarzem żywienia ubogich w Irlandyi.

— W samém hrabstwie Mayo (w Irlandyi), gdzie kartofle zupełnie chybiły, przeszło 42,000 mieszkańców pogrążonych jest w nędzy. Z téj liczby, 22,000 ludzi są użyci do robót publicznych, ale inni umierają z głodu.

— Dziennik *Daily-News* wylicza wszystkie summy udzielone od listopada r. z. na wsparcia dla ubogich w Irlandyi, które wynoszą dotąd 852,487 f. szt., a z których tylko 494,851 f. szt. mają być rządowi zwrócone.

Dnia 2 września.

Xiężna Prusska udała się onegdaj z Królową Adelaidą na wyspę Wight, w celu odwiedzenia Królowéj panującéj. Wieczorem, obie dostojne Damy wróciły do Londynu. Królowa dawała zawczoraj dla swoich służących i robotników wiejską biesiadę w namiocie rozbitym w parku. O godzinie 3-éj zaproszeni goście, w liczbie 270, zasiedli do stołu, poczém muzyka wezwała biesiadujących do tańca i innych rozrywek. Uczta pomieniona dawana była z powodu rocznicy urodzin Xięcia Alberta; sama Monarchini z małżonkiem i dziećmi znajdowała się na niéj.

— Dziennik *Britania* zapewnia, że Lord Hardinge pragnie się usunąć od urzędowania i pędzić życie prywatne. Lord pomieniony dopóty tylko zatrzyma gubernatorstwo jeneralne Indyj, dopóki jego usługi będą niezbędnie potrzebne.

— Rząd przedsiębierze skuteczne środki polepszenia losu żołnierzy. Przed kilku tygodniami powołał nauczycieli do szkoły normalnéj, która dla żołnierzy w Chelsea jest założona. Prócz tego wysłany będzie naczelny kaznodzieja armii w celu zbadania zakładów naukowych dla żołnierzy w Belgii, Hollandyi, Prussach i Francyi.

— Przy brzegach Afrykańskich febry miejscowe wielką na statkach angielskich zrządzają klęskę; w przeciągu pół roku sześć okrętów utraciło swoich dowódzców.

Италія.

Римъ, 16 *Августа*.

Вчера, по случаю праздника Успенія Пресвятыя Богородицы, Папа отправился въ Маджіорскую церковь, гдѣ торжественно совершилъ Богослуженіе. Почти всѣ присутствующіе въ Римѣ кардиналы и прелаты принимали Его Святѣйшество въ преддверіи помянутаго храма и, послѣ обычнаго облаченія, отвели его на престолъ, поставленный позади большаго олтаря. Его Святѣйшество благословилъ собравшійся народъ, послѣ чего происходилъ обрядъ цѣлованія руки Папы князьями церкви. Большая часть членовъ дипломатическаго корпуса, находилась также въ упомянутомъ храмѣ, въ національныхъ мундирахъ. При проѣздѣ Папы, туда и обратно, толпы народа, наполняли площади и улицы, по которымъ имѣлъ слѣдовать папскій поѣздъ, и при появленіи возлюбленнаго властителя, безпрерывныя громогласныя *Evviva* оглашали воздухъ. Но такъ какъ вообще извѣстно, что Папа не любитъ слишкомъ громкаго изъявленія радости, то болѣе на лицахъ прекрасныхъ Римлянъ и Римлянокъ, нежели въ восклицаніяхъ, можно было видѣть усердіе, преданность и любовь къ его особѣ; одного мановенія Его руки было достаточно для того, чтобы успокоить приведенныхъ въ восторгъ. Половина народонаселенія города массами двигалась по улицамъ Рима, по коимъ проѣзжалъ Папа. Многіе дома и дворцы были украшены цвѣточными гирляндами и великолѣпными коврами; превосходныя гнѣдыя лошади возлюбленнаго отца государства шли по ковру составленному изъ цвѣтовъ и зеленыхъ вѣтвей. Вечеромъ городъ былъ великолѣпно иллюминованъ.

— 8-го Сентября, въ праздникъ Рождества Богородицы, Папа, по древнему обыкновенію, отправится, въ 10 часовъ утра, въ церковь Богоматери дель-Пополо, для совершенія тамъ литургіи. Къ этому дню Римляне положили воздвигнуть въ честь Пія IX-го великолѣпныя тріумфальныя ворота при выходѣ изъ улицы Корсо на площадь дель-Пополо, гдѣ народъ станетъ ожидать процессіи, чтобы встрѣтить радостными восклицаніями Его Святѣйшество. Кромѣ депутатовъ изъ всѣхъ областей, къ тому времени ожидаютъ также депутатовъ Болонскихъ, которые доставятъ римскимъ гражданамъ великолѣпный штандартъ, въ память амнистіи, объявленной Піемъ IX-мъ, и въ знакъ прекращенія всѣхъ раздоровъ, и искренняго соединенія.

— Обрядъ вступленія въ обладаніе базиликою св. Іоанна Латеранскаго, какъ епископскою церковію, отсроченъ Папою до 9-го Ноября, т. е. до дня годовщины освященія этого храма.

— Г. Тенерани кончилъ уже модель, больше обыкновеннаго роста, и поразительнаго сходства, для бюста Папы.

18 Августа.

Чрезвычайный Посланникъ и Полномочный Министръ Его Величества Государя Императора Всероссійскаго Тйный Совѣтникъ Бутеневъ, представлялся вчера Его Святѣйшеству Папѣ, въ Квиринальскомъ Дворцѣ, куда прибылъ, въ сопровожденіи всего Императорскаго Посольства, для поднесенія Папѣ своихъ вѣрительныхъ грамотъ.

— Папа продолжаетъ заниматься возстановленіемъ равновѣсія между расходомъ и приходомъ; съ этою цѣлію имѣетъ быть сдѣланъ заемъ у иностранныхъ банкировъ.

— Слышно, что наше правительство вошло въ переговоры съ французскимъ правительствомъ на счетъ дозволенія переселить въ Альжиръ значительное число галерныхъ; такимъ образомъ Церковная Область могла бы сберечь немаловажную сумму.

— Вчера отправлено во всѣ легаціи и провинціи предписаніе, прислать сюди списки всѣхъ чиновниковъ, съ показаніемъ лѣтъ ихъ службы, способностей, поведенія и проч.

— Кромѣ прелатовъ: Роберти, Антонелли, Марини и Гросселини, составляющихъ комитетъ, для соображенія проектовъ на счетъ желѣзныхъ дорогъ, правительство намѣрено еще пригласить въ этотъ комитетъ нѣсколько свѣтскихъ особъ.

Włochy.

Rzym, 16 *sierpnia*.

Wczoraj, jako w uroczystość Wniebowzięcia N. M. P., udał się Ojciec św. do wspaniałéj świątyni P. Maryi większéj (Maggiore) i assystował uroczystéj Mszy Świętéj. Wszyscy prawie obecni w Rzymie Kardynałowie i Prałaci przyjmowali Jego Świętobliwość w przysionku wspomnionego Domu Bożego, a po przywdzianiu przezeń pontyfikaliów, odprowadzili go do tronu, wzniesionego w tyle wielkiego ołtarza Ojciec św. udzielił zebranemu w świątyni ludowi błogosławieństwo Apostolskie, poczém odbyło się składanie hołdu i ucałowanie ręki Papieża, przez przystępujących do stóp tronu Xiążąt Kościoła. Większa część członków Ciała Dyplomatycznego znajdowała się także w pomienionym kościele w galowych mundurach. Po skończoném nabożeństwie, Papież powrócił do pałacu Kwirynalskiego. W czasie przejazdu tam i na powrót, nieprzeliczone tłumy ludu zalegały place i ulice, które przebywać miał orszak Papiezki, a za ukazaniem się ukochanego Władzcy, nieskończone radośne *Evviva*, napełniły powietrze. Że jednak wiadomo powszechnie, iż Ojciec św. nie życzy sobie zbyt głośnych oznak radości, przeto więcéj w promieniejących twarzach pięknych Rzymianek i Rzymian, aniżeli w wybuchłych tylko za pierwszém ukazaniem się Papieża wiwatach, upatrywano wewnętrzne, szczére uwielbienie i miłość dla jego osoby, a jedno skinienie jego ręki dostateczném już było do kierowania temi poruszonemi tysiącami ludu, jak gdyby jedném karném i posłusznem dzieckiem. Połowa Rzymu poruszała się na ulicach, którędy Papież przejeżdżał, bez najmniejszego nigdzie zamięszania i nieporządku. Wiele domów i pałaców uwieńczonych było kwiatami i bogatemi kobiercami okrytych; a pyszne rumaki ukochanego Ojca kraju, stąpały po kobiercu z kwiatów i zielonych gałązek. Wieczorem miasto całe było jak najwspanialéj oświecone.

— Dnia 8 przyszłego miesiąca, jako w uroczystość Narodzenia N. Panny, uda się Papież, według dawnego zwyczaju, w całéj okazałości, o godzinie 10, do kościoła P. Maryi *del Popolo*, dla odprawienia uroczystéj Mszy wielkiéj. Na ten uroczysty dzień postanowiło miasto tutejsze, przy zetknięciu się ulicy *Corso* z placem *del Popolo*, wystawić na cześć najukochańszego Władzcy wspaniałą bramę tryumfalną; lud zaś oczekiwać będzie na Corso i przyległych ulicach, w celu spotkania i uroczystego powitania orszaku Ojca św. W tymże czasie spodziewani tu są na tę uroczystość, oprócz Deputowanych ze wszystkich prowincyi, także delegowani z Bolonii, którzy przyniosą w darze obywatelom Rzymu przepyszną chorągiew, na pamiątkę aktu łaski Piusa IX, i na znak zakończonych przez to wszelkich niezgód i najszczérszego pojednania serc wszystkich.

— Uroczytość objęcia przez Papieża w posiadanie bazyliki św. Jana Lateraneńskiego, jako kościoła Biskupiego, odłożone zostało do dnia 9 listopada, pamiątki poświęcenia téj świątyni.

— P. Tenerani ukończył już model popiersia Papiezkiego, wielkości więcéj niż naturalnéj, i uderzającego podobieństwa.

Dnia 18 sierpnia.

Nadzwyczajny Poseł i Pełnomocny Minister N. Cesarza Wszech Rossyi, Radzca Tajny Buteniew, wespół z całym orszakiem Cesarskiego poselstwa, miał wczoraj posłuchanie u Ojca św. w pałacu Kwirynalskim, na którém złożył Jego Świątobliwości swoje pisma wierzytelne.

— Papież zajmuje się ciągle przywróceniem równowagi pomiędzy wydatkami i dochodami; w tym celu ma być zaciągnięta pożyczka za pośrednictwem kapitalistów zagranicznych.

— Słychać, że rząd nasz wszedł w układy z Rządem francuzkim o pozwolenie osadzenia w Algieryi wielkiéj liczby więźniów galerowych, przez co Państwo Kościelne zyskałoby wielkie oszczędności.

— Wczoraj wysłano rozkaz do wszystkich legacyi i prowincyi, aby tu nadesłano listę wszystkich urzędników, z wykazaniem ich lat służby, zdolności, pracy i t. d.

— Oprócz Prałatów Roberti, Antonelli, Maryni i Grosselini, stanowiących Komitet do roztrząsania projektów o kolejach żelaznych, rząd ma zamiar powołać jeszcze do jego składu kilka świeckich osób.

Пиза, 24 Августа.

Кажется, что подземныя вулканическія силы уже успокоились; землетрясенія прекратились. Во всѣхъ городахъ, пострадавшихъ отъ сего несчастія, совершено благодарственное молебствіе за спасеніе отъ угрожавшей опасности, а также за обильный дождь, выпавшій послѣ продолжавшейся три мѣсяца засухи. Въ продолженіе нѣсколькихъ дней, многочисленныя толпы народа совершали по улицамъ процессіи въ покаянной одеждѣ. Знаменитую чудотворную икону Богоматери *di sotto gli Organi*, хранящуюся въ каѳедральномъ соборѣ, носили вчера по городу съ торжественною процессіею, въ сопровожденіи архіепископа, и всѣхъ властей города, чего не было уже съ 1799 года, когда подало къ этому поводъ освобожденіе отъ Французовъ. Теперешнее землетрясеніе было сильнѣе всѣхъ тѣхъ, кои случились въ продолженіе настоящаго столѣтія.

Испанія.

Мадритъ, 29 Августа

Въ сегодняшней оффиціальной газетѣ помѣщенъ декретъ Королевы Изабеллы, въ коемъ сказано, что Ея Величество, выслушавъ докладъ совѣта министровъ, постановила вступить въ брачный союзъ съ двоюроднымъ братомъ своимъ Инфантомъ Дономъ Франциском д'Ассисъ Кадикскимъ Принцемъ, старшимъ сыномъ Дона Франциска де Пауло. Кортесы созваны къ 14 Сентября, для выслушанія постановленія по сему предмету Ея Величества. Королева Изабелла родилась въ Мадритѣ 10 Октября 1830 года, ей скоро минетъ 16-ть лѣтъ; Инфантъ Донъ Франциско д'Ассизъ родился 13 Мая 1822 года и слѣдственно ему минуло уже 24 года.

— Говорятъ, что Инфантина Луиза вступитъ въ бракъ съ герцогомъ Монпансьерскимъ. Инфантина родилась 30 Января 1832 года, имѣетъ теперь отъ роду 14 лѣтъ и семь мѣсяцевъ, а герцогъ Монпансьерскій родился въ Нельи 31 Іюля 1824 года; ему минуло уже 22 года.

— Въ письмѣ изъ Мадрита увѣдомляютъ отъ 29 Августа, что наканунѣ этого дня совершено обрученіе Королевы съ Инфантомъ Донъ Франциском.

— Французскій посланникъ получилъ на дняхъ депешу изъ Парижа, въ 2 часа по полуночи, и тотчасъ отправился во дворецъ Королевы Христины. Вслѣдъ за симъ собрались министры, и одного изъ чиновниковъ полиціи отправили въ Галицію. Тотчасъ послѣ сего, наваррскій генералъ-капитанъ, генералъ Павія, молодой и умный человѣкъ, назначенъ на мѣсто неспособнаго барона дель Солара, вальядолидскимъ генералъ-капитаномъ. Стоявшія при португальской границѣ войска отступили къ Саламанкѣ, Ціудадъ-Родриго и Цаморѣ. Изъ Сеговіи отправили, съ большою поспѣшностію, значительный паркъ тяжелой артиллеріи въ Валладолидъ.

30 Августа.

Правительство отправило сегодня курьера въ Римъ, съ депешами къ Г. Кастилло и-Айэнса, съ предписаніемъ, чтобы онъ исходатайствовалъ у Папы разрѣшеніе на бракосочетаніе Королевы съ ея двоюроднымъ братомъ, Инфантомъ Донъ Францискомъ-де-Ассисъ.

— Вчера этотъ Инфантъ принималъ поздравленія министровъ, дворянства, дипломатическаго корпуса, сенаторовъ и всѣхъ знатнѣйшихъ жителей Мадрита.

— Во всѣхъ журналахъ, какъ умѣренныхъ такъ и прогресистскихъ, единогласно на дняхъ объявили, что къ союзу Королевы съ принцемъ Кадикскимъ, не находятъ никакого препятствія.

— Къ Нарваэзу послано предписаніе, чтобы онъ немедленно прибылъ въ Мадритъ.

Турція.

Константинополь, 12 Августа.

— Сегодня въ присутствіи Султана и Мегмеда-Али начнется публичное испытаніе воспитанниковъ медицинскаго училища въ Галата-Сераѣ.

— Россійскій посланникъ г-нъ Титовъ отправился въ Одессу.

—Въ Трапезонтскомъ Пашалыкѣ вспыхнуло возмущеніе. Третьяго дня отправлены туда изъ здѣшней гавани два парохода съ войсками, подъ командо Омера-Паши. Мятежъ вспыхнулъ въ слѣдствіе мѣръ, принятыхъ Галиль-Пашею для приведенія въ исполненіе

Piza, 24 sierpnia.

Zdaje się, że podziemne siły wulkaniczne już się uspokoiły; trzęsienia ziemi ustały. We wszystkich miastach, tą klęską dotkniętych, odprawiano uroczyste modły dziękczynne za odwrócenie niebezpieczeństwa, oraz za obfity deszcz, spadły po 3-miesięcznéj suszy. W mieście naszém przez kilka dni niezliczone tłumy ludu przeciągały po ulicach w odzieniach pokutnych. Sławny cudotworny obraz P. Maryi *di sotto gli organi*, przechowywany pod zamknięciem w katedrze, obnoszono wczoraj po mieście w uroczystéj processyi, w towarzystwie Arcybiskupa i wszystkich władz miasta, co nie miało już miejsca od roku 1799, kiedy oswobodzenie od Francuzów dało powód do tego obchodu. Teraźniejsze trzęsienie ziemi, gwałtowniejsze było od tych wszystkich, jakie dotknęły Włochy w ciągu teraźniejszego stulecia.

Hiszpania.

Madryt, 29 sierpnia.

Gazeta Rządowa umieściła dzisiaj dekret Królowéj Izabelli, w którym obwieszcza, że po wysłuchaniu rady Ministrów, postanowiła zaślubić swego brata stryjecznego, Infanta Don Franciszka z Asizu, Xięciu Kadyxu, syna najstarszego Don Franciszka de Paula. Kortezy zwołane zostały na dzień 14-ty września, dla wysłuchania tego postanowienia Królowéj. (Królowa Izabella urodziła się w Madrycie, 10-go października 1830 roku, ma zatém blisko lat szenaście. Infant Don Franciszek z Asizu, urodzony 13-go maja 1822 roku, ukończył lat 24 wieku).

— Mówią, że Infantka Luiza ma być poślubioną Xięciu Montpensier. Infantka urodzona 30-go stycznia 1832, ma lat 14 i siedm miesięcy: Xiążę Montpensier urodził się w Neuilly, 31-go lipca 1824 roku, ma zatém 22 lat skończonych.

— List prywatny z Madrytu, z d. 29 sierpnia, donosi, że d. 28 odbyły się już zaręczyny Królowéj z Infantem Don Franciszkiem.

— Poseł francuzki otrzymał w tych dniach gońca z Paryża o godz. 2-éj w nocy, i natychmiast udał się do pałacu Królowéj Krystyny. Niebawem zebrali się Ministrowie, i jednego z urzędników policyi wyższéj wysłano do Galicyi. Zaraz potém, dotychczasowy Jeneralny Kapitan Nawarry, Jenerał Pavia, młody dzielny człowiek, mianowany został w miejsce nieudolnego Barona del Solar, Jeneralnym Kapitanem Walladolidu. Wojska z nad granicy portugalskiéj cofnięte zostały do Salamanki, Ciudad-Rodrygo i Zamory. Z Segowij wysłano z największym pośpiechem do Walladolidu znaczny transport dział ciężkiego kalibru.

Dnia 30 sierpnia.

Rząd wysłał dziś gońca do Rzymu, z depeszami do P. Castillo y Ayensa, polecającemi mu wyjednanie u Papieża dyspensy na zamężcie Królowéj z jéj bratem stryjecznym, Infantem Don Francisco de Assis.

— Wczoraj tenże Infant przyjmował powinszowania od Ministrów, szlachty, Ciała Dyplomatycznego, Senatorów i wszystkich w Madrycie obecnych znakomitszych osób.

— Wszystkie dzienniki, tak umiarkowane jaki progresistowskie, ogłosiły w tych dniach jednozgodnie, że przeciwko zaślubieniu się Królowéj z Xięciem Kadyxu nic nie mają do zarzucenia.

— Do P. Narvaez posłano rozkaz, aby powrócił do Madrytu.

Turcya.

Konstantynopol, 12 sierpnia.

Dziś w obecności Sułtana i Mehmed-Alego rozpoczęły się roczne popisy uczniów szkoły lekarskiéj w Galata-Serai.

— Poseł Rossyjski P. Titow odpłynął do Odessy.

— W Baszowstwie Trebizondzkiém wybuchnęło powstanie. Onegdaj wysłano tam z tutejszego portu dwa parostatki z wojskiem, pod dowództwem Omera-Baszy. Bunt ten wyniknął z powodu środków przedsięwziętych przez Halila-Baszę, celem przywiedzenia do skutku posta-

постановленій касательно рекрутскихъ наборовъ и карантиновъ. Жители этого пашалыка никогда не хотѣли подчиняться симъ постановленіямъ, при своихъ прежнихъ губернаторахъ. Оттоманскія войска уже имѣли нѣсколько стычекъ съ мятежниками, въ которыхъ однако же они были всякій разъ отражаемы.—Кажется, мятежный духъ распространился даже на сосѣдственныя земли. Въ Ванскомъ Пашалыкѣ значительное число жетелей взялось за оружіе; надъ ними принялъ начальство Гуссейнъ-Бей. Гуссейнъ одинъ изъ тѣхъ Чилдерскихъ начальниковъ, которые, за нѣсколько мѣсяцевъ предъ симъ, были оправлены подъ арестомъ въ Константинополь, за то что набирали волонтеровъ для Черкесскаго предводителя, Шейха Шамиля. Гуссейнъ, бѣжавъ изъ тюрьмы, при содѣйствіи стражи, возвратился на свою родину, и хотя Россійскій Посланникъ не переставалъ настаивать съ тѣхъ поръ на необходимости снова схватить его, однако же Турецкое Правительство не было въ состояніи сдѣлать этого. Жители Ванскаго Пашалыка взялись за оружіе для защиты Гуссейна, который искалъ у нихъ Убѣжища, и даже отразили Оттоманскія войска, пытавшіяся схватить его.

— Въ *Journal de Constantinople* пишутъ: „Правительство получило на дняхъ печальное извѣстіе, что важныя смуты нарушили, на одно мгновеніе, спокойствіе въ городѣ Эрзерумѣ. Кажется, нѣсколько человѣкъ, служащихъ у Персидскаго Посланника, совершили какое-то важное преступленіе. Мусульманское народонаселеніе, не находя удовлетворенія, осыпало каменьями домъ Персидскаго Посланника. Баталіонъ регулярнаго войска, высланный Губернаторомъ Эссадъ-Пашею, не могъ усмирить разъяренную толпу народа. Наконецъ, для предупрежденія большихъ несчастій, главный виновникъ былъ выданъ, и порядокъ возстановился. Надѣются, что это происшествіе не будетъ имѣть ни какихъ иныхъ печальныхъ послѣдствій, кромѣ замедленія нѣсколькими недѣлями рѣшенія Турецко-Персидскаго спора.“

19 *Августа.*

Мегмедъ-Али, въ сопрожденіи своего зятя Кіямиль-паши, и состоящаго при немъ въ званіи каммергера Гамидъ-бея, 17 с. м. отправился въ Македонію, въ мѣсто своего рожденія, городъ Каваллу, откуда возвратится прямо въ Египетъ,

— Возвращеніе ко двору Ризы-Паши и назначеніе его министромъ торговли, относятъ здѣсь вообще къ вліянію Мегмеда-Али, который оцѣнивая превосходныя его качества, предвидитъ большое для Турціи благо отъ соединенія ихъ съ стремленіемъ преобразователя Решида-Паши. Теперь надѣются, что эти государственные люди, побуждаемые любовію къ отечеству, забудутъ прежнія свои несогласія и отынѣ совокупными силами будутъ содѣйствовать его возрожденію, посредстводмъ введенія соотвѣтственныхъ обстоятельствамъ преобразованій.

Египетъ.

Александрія, 8 *Августа.*

Ибрагимъ-паша прибылъ сюда на англійскомъ пароходѣ *Avenger*. Братъ Ибрагима-паши, Сами-паша, принималъ его на пароходѣ, а всѣ знатнѣйшие военные и гражданскіе чиновники ожидали на берегу. При выходѣ на берегъ, всѣ суда стоящія въ гавани салютовали ему. Консулы иностранныхъ державъ тотчасъ посѣтили принца, который пригласилъ ихъ къ обѣденному столу на другой день.

— Вице-Король намѣренъ возвратиться сюда изъ Турціи около 26-го числа с. м.

— Недавно въ Сахарѣ, въ Египтѣ, нашли значительное число мумій рогатаго скота, набальзамированныхъ и укладенныхъ такимъ образомъ, какъ обыкновенно укладываются сфинксы. Арабы, къ несчастію, значительное ихъ число перепортили, для того чтобы снять золотыя досочки, которыми они были украшены.

nowień rządu o naborze rekrutów i o kwarantanie, którym mieszkańcy rzeczonego baszowstwa, za uprzednich swoich Gubernatorów nigdy się nie chcieli poddawać. Wojska Ottomańskie miały już z buntownikami kilka utarczek, ale za każdym razem silny znalazły opór. Zdaje się, że duch niespokojności udzielił się także i pogranicznym prowincyom. W baszowstwie Wan, znaczna ilość mieszkańców wzięła się do broni, pod dowództwem Husseina-Beja, jednego z owych Czylderskich przywodzców, którzy przed kilku miesięcami odesłani byli jako jeńcy do Konstantynopola, za werbowanie ochotników dla naczelnika Czerkieskiego, Szeicha-Szamila. Hussejn, uszedłszy z więzienia za współdziałaniem straży, wrócił do swojéj ojczyzny, i chociaż Poseł Rossyjski ciągle wskazywał potrzebę ujęcia go znowu, jednakże Rząd turecki nie był w stanie tego dopełnić. Mieszkańcy bowiem baszowstwa Wan stanęli w jego obronie, i nawet z orężem w ręku, odparli wojska Ottomańskie, które pojmać go usiłowały.

— W *Journal de Constantinople* donoszą także: „Rząd otrzymał w tych dniach smutną wiadomość, że ważne zaburzenia zakłóciły publiczną spokojność w Erzerum. Zdaje się, że kilka osób, zostających w orszaku Posła perskiego, dopuściło się jakiejś obelgi względem jednego z tamecznych mieszkanców. Ludność muzułmańska, nie otrzymawszy zadosyć uczynienia, rzuciła grad kamieni na dom rzeczonego Posła. Batalion wojska regularnego wysłany przez Gubernatora Essad-Baszę, nie mógł uspokoić licznéj i rozjątrzonéj massy ludu. Nakoniec, dla zapobieżenia ważniejszym nieszczęściom, główny winowajca został wydany, i tym sposobem przywrócono spokojność. Mamy nadzieję, że ten wypadek nie pociągnie za sobą żadnych innych następstw, prócz, że opóźni może o kilka tygodni załatwienie turecko-perskiego sporu.“

Dnia 19 *sierpnia.*

Mehmed-Ali wyjechał 17-go b. m., z zięciem swoim Kiamil-Baszą i z szambelanem Sułtana, Hamed-Bejem, służbę przy nim pełniącym, do Kawalla, miejsca swego urodzenia w Macedonii, skąd uda się prosto do Egiptu.

— Przywrócenie do łaski Rizy-Baszy i mianowanie go Ministrem handlu, przypisują tu powszechnie wpływowi Mehmeda-Alego, który oceniając jego talenta, upatrywał wielkie dobro dla Turcyi w połączeniu ich z dążnością Reformatora Reszyda-Baszy. Spodziewają się przeto, że ci dwaj wielcy urzędnicy, powodowani miłością kraju, usuną na bok swoje dawne niezgody, i odtąd wspólnemi siłami pracować będą nad odrodzeniem jego, przez zaprowadzenie stosownych do okoliczności reform.

Egipt.

Alexandrya, 8 *sierpnia.*

Ibrahim-Basza przybył tu wczoraj na parostatku ang. *Avenger*. Brat jego, Sami-Basza, przyjmował go na pokładzie parostatku, a wszyscy wyżsi oficerowie i urzędnicy cywilni czekali na niego nad brzegiem. Przy wylądowaniu powitany był wystrzałami wszystkich okrętów w porcie stojących. Konsulowie mocarstw Europejskich mieli natychmiast posłuchanie, poczém Ibrahim zaprosił ich na obiad na dzień następny.

— Wice-Król powrócić tu ma z Turcyi około 20 b. m.

— Przed niedawnemi czasy w Saharze, w Egipcie, znaleziono wielką liczbę mumii byków, nabalsamowanych, i tak ustawionych, jak się stawiają sfinxy. Na nieszczęście, Arabowie znaczną ich ilość popsuli, dla przywłaszczenia sobie złotych blaszek, któremi były obwieszane.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Гликсберга— Печ. позвол. 10-го Сентабря 1846 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ.*